

A dianitæ vero de Cethuræ? An quia scriptura dixerat de Abraham, quod munera dederit filiis cœcubinorum suarum Agar scilicet & Cethuræ, & dimiserit eos ab Isaac filio suo in terram Orientis, viam gentem fecisse intelligendi sunt? De Jacob scriptum est cum lugeret Ioseph, Congregati sunt autem omnes filii eius & filiæ, & venerunt consolari eum. Quæ filiæ præter Dianam? An filios & filias dicit cœnúmeratis nepotibus & neptibus? iam enim maiores filii eius filios habere potuerunt? Et noluit consolari dicens, Quoniam descendam ad filium meum lugens in infernum. Solet esse magna quaestio quomodo intelligatur infernum; utrum illuc malum tantum, an etiam boni mortuorum descendere soleant. Si ergo tantum mali, quomodo iste ad filium suum se dicit lugentem velle descendere? Non enim in poenis inferni ei esse credit. An perturbati & dolentis verbasunt, mala sua etiam huic exaggrerantur? Et vendiderunt Ioseph in Egyptum Petrefræ spadonem, præposito coquorum, Nolunt quidam præposito coquorum interpretari, q[ui] Græci ἀποχωρίου dicitur, sed præpositum militiæ cui est et potestas occidendi. Nam sic appellatus etiam est ille quem Nabuchodonosor militem, penes quem potius inuenitur primatus fuisse militiæ. Factum est autem in VIII. tempore illo descendit Iudas à fratribus suis ad hominem quendam Adollamitanum cui nomen Hiras. Et vidit illuc Iudas filiam hominis Chananaei nomine Sue, & accepit eam, & introiit ad eam, & cœcepit & peperit filium: & cetera. Quæritur quando ista fieri potuerunt. Si enim posteaquam Ioseph deuenit in Aegyptum, quomodo intra viginti fermè & duos annos, nam postatum temporis colligitur eos venisse ad eundem Ioseph fratrem suum in Aegyptum cui p[ro]p[ter]e suo, fieri potuerit, vt Iude filii ei⁹ ætatis oes possent ducere vxores? Nam Thamar nuruſuā mortuo primogenito suo alteri filio suo dedit: quo etiam mortuo, expectauit ut creceret tertius. Et cū crevisset, nec illi eam dedit, timens ne & ipse moretur. Vnde factū est ut eidem fecero suo se illa supponeret. Quomodo ergo hæc omnia intra tam paucos annos fieri potuerint, merito mouet, nisi vt forte solet scriptura per recapitulationem aliquot annos ante venditum Ioseph hoc fieri coipisse intelligi velit, quoniam sic positum est vt dicetur. Factū est autem in illo tempore: vbi tamen quæritur, si decem & septem annorum erat Ioseph quando venditus est, quot annorum esse Iudas potuerit quartus filius Iacob, quando idem ipse primogenitus Ruben, vt plurimum fratrem suum Ioseph quinque aut sex annos potuerit ætate præcedere. Evidenter autem scriptura dicit triginta annorum fuisse Ioseph quædo immotuit Pharaoni. Cum ergo ipse anno decimo-septimo ætatis suæ venditus fuisse credatur, tredecim annos peregerat in Aegypto ignotus Pharaoni: ad hos autem tredecim annos accesserunt septem anni vberatias, & facti sunt anni viginti: his adduntur duo, quia secundo anno famis intravit Iacob in Aegyptum cum filijs suis, & inuenientur viginti duo anni quibus abfuit Ioseph à patre & à fratribus suis. Quo medio tempore quomodo fieri potuerint de vxore & filiis & nuru Iude omnia quæ narrantur, indagari difficile est: nisi forte vt credamus, & hoc enim fieri potuit, mox vt adolescere Iudas coepit, eum incidisse in amorem ei⁹ quam duxit vxore, nondum vendito Ioseph in Aegyptum. Et depositis vestimentis viduatis suæ à se. Hic insinuat etiam temporibus Patriarcharum certa & sua fuisse vestimenta viduarum, non vtique talia qualia conjugatarum. Quod iterum dicitur, Ioseph autem depositus est in Aegyptum & possedit eum Petrefræ spado Pharaonis: ad ordine redit scriptum quartus.

ra vnde re cesserat, vt illa narraret quæ supra digesta sunt. Quod aliqui codices Latini habent, tria ē XXXI.

canistra alicæ, cum Græci habeant κανιστρά, quod Gen. 40:

interpretantur, qui vsum eiusdem lingue habent, pa-

nes esse cibarios. Sed illud mouet, quomodo panem

cibarium potuerit Pharaon habere in eis. Dicit em-

in superiori canistro fuisse omnia ex quibus edebat

Pharaon opus pistorum. Sed intelligendum est etiam

ipsum canistrum habuisse panes cibarios, quia dictū

est, tria canistra κανιστρά, & desuper fuisse illa ex

omni genere operis pistoris in eodem canistro su-

periore. Quod putabat se stare Pharaon super

flume, quemadmodum seruus Abrahæ dixit, Ecce Gen. 41.

ego sto super fontem aquæ. Nam & ibi Græcus ἐπὶ

τηνῶν dixit, quemadmodum hic ἐπὶ τεῦ ποταμοῦ.

Hæc locutio si intelligatur in Psalmo vbi scriptum Psal. 23,

est, Qui fundauit terram super aquam: non cogun-

tur homines putare sicut nauem natare terram sup

aquam. Secundum enim hanc locationem recte in-

telligitur, quod altior sit terra quam aqua, alti⁹ quiq[ue]

pe ab aquis luctollitur vbi habitent terrena anima-

lia. Quod scriptum est, Obliviscetur vbera-

tis futuræ in tota terra Aegypti, non futuræ illis III.

qui famé patientur, tāquam postea veniat illis vber-

tas, sed futura erat tunc quando loquebatur, tanquā

diceret, Vbertatis huius quam futuram significa-

uerunt boues bonæ, & spicas bonæ, obliuiscetur ho-

mines in ea fame quam significauerunt boues & spi-

cæ malæ. Nunquid inuenimus hominem tale CXXX-

qui habeat spiritū dei in se? Ecce iam nisi fallor ter- III.

tio insinuat nobis i hoc libro spiritus sanctus, id est,

spiritus dei. Primo enim dictum est, Spiritus dei fe-

rebat super aquam. Secundo vbi dicit deus, Non Gen. 6.

permanebit spiritus meus in hominibus istis pro-

p[er] quod caro sunt. Et tertio nunc quod Pharao di-

cit de Ioseph, esse in illo spiritum dei, nondum tamē

legim⁹ spiritus sanctum. Et imposuit Pharao CXXXV

nomen Ioseph Pstophanech: hoc nomen interpre-

tari dicitur, occulta renelauit, ex illo vtique quod

somnia regi aperuit. Aegyptia vero lingua, saluato

rem mundi perhibent appellatum isto nomine.

Et dedit ei Affenech filiam Petrefræ sacerdotis CXXX-

Solis ciuitatis ipsi vxorem. Quæri solet cuius Pe-

VI.

trefræ, utrum illius cuius seruus fuit, an alterius: sed

credibilis æstimatur alterius. Nam de illo cur non

credatur, multa sunt quæ moueant. Primum, quia

scriptura non comitemorauit, cum videatur hoc nō

potuisse præterire, quod ad illius iuuenis non par-

uan gloriā pertinebat, vt eius filiam duceret cu-

ius famulus fuit. Deinde quomodo spado filiam ha-

beret potuerit? Sed respondet quomodo vxorem,

postea quippe creditur abscessus, vel casu vulneris, vel

propria voluntate. Et quod honor eius non ipse co-

memoratur qui solet, id est, quod ἡρός μέγας fuerit,

quem principem coquorum Latini interpretes po-

suerunt principem autem militiæ quidam intelligi

volunt. Sed etiam hic respondet, duos illum hono-

res habuisse, & sacerdotium solis, & militiæ principa-

tum. Congruenter autem alibi ille honor eius cōme-

moratus est qui talibus adib[us] congruebat: hic ve-

ro posteaquam in Ioseph apparuit non parua diui-

nitas, ipse honor debuit nominari socii eius, qui p[ro]

tineret ad diuinitatem non paruam secundum op-

inionem Aegytorum in facerdote Solis. Verum

in his omnibus, quia & præpositus fuit custodiarius

carceris, nimis in credibili est h[oc] fuisse præpositum

officio sacerdotum. Deinde non simpliciter dictum

est, q[uod] sacerdos Solis esset, sed de ciuitate Solis, que

vocatur Heliopolis: abesse autem dicitur amplius q[uod]

viginti milibus à ciuitate Memphi, vbi Pharaones,

id est, reges maxime commanebant. Quomodo

ergo deferto officio sacerdotij sui potuit strenue re-

digi seruire